

Alman halkbiliminde gelenek araştırmaları üzerine...

Köklü bir geçmişe sahip olan Alman halkbiliminde, gelenek araştırmaları hakkında genel de olsa bilgi sahibi olmak, ülkemizde, genç bilim dalları arasında yerini almakta olan Türk halkbiliminin benzer alanlarında yapılacak çalışmalara yardımcı olabilir kanısındayız.

ASKER KARTARI *

GİRİŞ

Gelenek araştırmaları, halkbilim araştırmaları içinde önemli yer tutmakla birlikte, araştırmacıların, gelenekleri incelerken farklı yöntem ve tekniklerden yararlanmaları ve elde ettikleri malzemeyi farklı yaklaşımlarla değerlendirmeleri yüzünden, tartışmalı bir alandır. Alman halkbilimcileri de uzun zamandan beri halk adetlerini, gelenek ve görenekleri araştırmakta ve çeşitli araştırmalarda uygulanan yöntemleri ve bakış açılarını tartışmaktadırlar. Köklü bir geçmişe sahip olan Alman halkbiliminde, gelenek araştırmaları hakkında genel de olsa bilgi sahibi olmak, ülkemizde, genç bilim dalları arasında yerini almakta olan Türk halkbiliminin benzer alanlarında yapılacak çalışmalara yardımcı olabilir kanısındayız. Bu yazıda, Alman halkbilimcilerinin gelenek araştırmalarında yararlandıkları farklı bakış açılarını genel çizgileri ile açıklamaya çalışacağız.

* Asker Kartarı, M.A., Münih Ludwig-Maximilian Üniversitesi, "Alman ve Karşılaştırmalı Halkbilimi Enstitüsü".

Gelenek araştırmalarının dün-bugünü

Bir halkın gelenek ve görenekleri, örf ve adetleri onu diğer halklardan ayıran en önemli özelliklerdir. Halkbilimin ilk kaynaklarından sayılan seyahatnamelerde de, onların gelenek ve görenekleri, örf ve adetleri geniş biçimde anlatılmış, bu yolla okuyucunun zihninde sözü edilen yöre ve o yörenin insanları hakkında belirli imaj yaratılmağa çalışılmıştır. "Apodemik" adı verilen ve 1500-1800 yılları arasında Avrupa'da gerçekleştirilen birçok araştırmada yararlanılmış olan gezi yöntemi⁽¹⁾, ya da "gezi sanatı", birçok yabancı ulusun, gözlemlere dayalı olarak betimlenmesine olanak yaratmıştır. Bu seyahatnamelerde, gözlenen ulusların inançları, yabancılara karşı tutumları, eğlenceleri, törenleri, gelenek ve görenekleri, örf ve adetleri gezgin tarafından "anlaşıldığı şekliyle" yazıya aktarılmıştır.

Alman halkbiliminde, XIV. yüzyıldan XVI. yüzyıla kadar süren "hümanizm" döneminde "günlük yaşam bilinci"nin ortaya çıkması yolunda ilk adımlar atılmıştır⁽²⁾. XVII.-XVIII. yüzyıllarda ise "saltçılık"⁽³⁾ dönemi yaşanmıştır. Bu dönemde araştırmacılar dikkatlerini kendi yöre ya da ülkelerine yöneltmiş, saptadıkları gelenek ve göre-

neklere, örf ve adetlere açıklama getirmeye çalışmışlardır. XIX. yüzyıl, Alman halkbiliminde "yorumlama dönemi" olarak bilinir. Bu dönemin ünlü araştırmacılarından Jakob Grimm, araştırmalar sonucunda saptadığı gelenek, görenek, örf ve adetleri "Alman Mitolojisi" olarak değerlendirmiştir⁽⁴⁾. Aynı dönemin halkbilimcilerinden Wilhelm Mannhardt ise, gelenek ve göreneklerin yorumlanmasında "psikolojik yaklaşım"dan yararlanmışır⁽⁵⁾. XX. yüzyılda Alman halkbilimcilerinin gelenek araştırmalarında farklı yöntem ve yaklaşımlardan yararlandıklarına tanık oluyoruz. XX. yüzyılda başlarından itibaren "psikolojik yaklaşım" ve "yeni mitoloji" diye adlandırılan akım güncelliğini korurken ve "sosyal faktör" gelenek araştırmalarında önemli rol oynamaya başlamıştır. XX. yüzyılın "kültürbilimsel düşünce"si bütün adet ve geleneklerin mitolojiden gelmek zorunda olmadığı fikri üzerine kurulmuştur.

Çeşitli sınıflandırma tarzları

Bir ülke ya da bilimsel "okul"da herhangi bir konuya nasıl yaklaşıldığını kolayca anlamanın yollarından biri de, söz konusu ülke ya da "okul"da, incelenen konunun nasıl sınıflara ayrıldığına, konu maddelelerinin hangi kriterlere göre hangi kategoriler altında toplandığına bakmaktır. Alman halkbiliminde geleneklerin incelenmesinde, araştırmacıların konuya bakış açılarına bağlı olarak, birbirinden farklı bakış açılarından yararlanılmıştır.

Halk adetleri konusunda üç ciltlik yapıtıyla tanınan Paul Sartori⁽⁶⁾ adet ve gelenekleri;

1- Yaşamın dönemlerine göre:

- Doğum, çocukluk,
- Evlilik
- Ölüm, defn.

2- Uygulama alanına göre:

- Ev yapımı,
- Tarla ve hasat işleri
- Ev hayvanları ve hayvancılık
- Özel yetenek ve meslekler,
- Toplumsal yaşam ve ahbaplık.

3- Uygulandıkları mevsimlere göre:

- Kış,
- İlkbahar,
- Bahar,
- Yaz,
- Sonbahar.

Şeklinde sınıflandırmış, her alt başlığı da kendi içinde detaylandırmıştır.

Yüzyılımızın tanınmış halkbilimcilerinden Richard Weiss⁽⁷⁾ İsviçre halkbilimi⁽⁸⁾ adlı kitabında gelenekleri fonksiyonalist yaklaşımla sınıflandırmıştır. Weiss'in sınıflandırmasında adet ve gelenekler;

1. Doğumdan ölüme kadar uygulananlar,
2. Belirli zamanlarda uygulananlar,
3. Herhangi bir belirli zamana bağlı olmayanlar

Buna üzere üç gruba ayrılmıştır. Weiss bu sınıflandırma usulüne "zaman adde ayırımı" adını vermiştir⁽⁹⁾. Söz gelişi, yılın belirli zamanlarında uygulanan adet ve gelenekler sınıfına iş ve dini takvimle bağlı gelenekleri ve resmi bayramları almıştır. Belirli zamana olmayan adet ve gelenekler sınıfını ise dört başlık altında toplamıştır.

1. Dini yaşam, dini törenler, kutlamalar,

Halkbilimin ilk kaynaklarından sayılan seyahatnamelerde de, onların gelenek ve görenekleri, örf ve adetleri geniş biçimde anlatılmış, bu yolla okuyucunun zihninde sözü edilen yöre ve o yörenin insanları hakkında belirli imaj yaratılmağa çalışılmıştır

2. Resmi yaşam, yasal adetler, askeri gelenekler, toplumsal yaşamla ilgili adetler,

3. Dernek (cemiyet) ve ahbaplık (dernek adetleri, lonca, meslek kuruluşları, komşuluk ilişkileri, aile, selamlaşma v.b.),

4. İş yaşamı ve günlük yaşam. Meslek adetleri, iş usulleri, çalışma yöntemleri, trafik adetleri⁽¹⁰⁾

Richard Weiss, adet ve gelenekleri kendine özgü yaklaşımıyla sınıflandırsa da, "... adet ve gelenekler, geleneksel olarak halk yaşamında fonksiyonlarına göre gruplandırılır"⁽¹¹⁾ diyerek, bu sınıflandırmanın "geleneksel" olduğunu belirtmekte ve "pasif cümle" kullanılarak bir anlamda bu sorumluluğu üstlenmekten kaçınmaktadır.

Halkbilimini kültürel antropoloji ile özdeş sayan Ingeborg Weber-Kellermann⁽¹²⁾ adet ve gelenek araştırmalarıyla ilgili bibliyografya yapısının⁽¹³⁾ sunuş bölümünde gelenek ve adetlerin sosyal yönünü vurgulamakta ve halkbiliminde şimdiye kadar olan kategorileri yeterli görmemektedir⁽¹⁴⁾. Weber-Kellermann bu yüzden hazırladığı bibliyografyayı;

- İş ve ekonomik yaşam,
- Aile,
- Sosyal gruplar (dernekler-topluluklar),
- Dini takvim ve dini kutlamalar,
- Ulusal ve politik kutlamalar.

ana başlıklarına ayırmıştır.

Ingeborg Weber-Kellermann 1968 yılında yayınlanan **Sauere Wochen Frohe Feste**⁽¹⁵⁾ adlı yapıtında da adet ve gelenekleri aynı yaklaşımla sınıflandırmış ve onları;

- Toprakla ilgili işler ve eğlenceler,
- Köylü ailesinin adet ve gelenekleri,
- Köy ve şehir toplumlarının adet ve gelenekleri

ana başlıkları altında toplamıştır. Weber-Kellermann'ın yaklaşımı ile gerçekleştirilen sınıflandırmada, adet ve gelenekler, yalnız yılın ya da yaşamın belirli dönemlerine göre değil, onların sosyal yaşam içindeki yer ve fonksiyonlarına göre gruplara ayrılmaktadır

Friedrich Sieber⁽¹⁶⁾ ise adet ve gelenekleri,

- Başlangıç: Doğum, bahar,
- Geçiş: Evlenme,
- Son: Ölüm adet ve gelenekleri

olarak üç ana gruba ayırmış, onlara "yad etme", "dilek" adetleri gibi yardımcı gruplareklemiştir⁽¹⁷⁾.

Bakış açıları

Yukarıda sıralanan sınıflandırma çeşitleri, Alman halkbiliminde yararlanılan yaklaşımların gelenek araştırmalarına yansımından başka bir şey değildir. Çünkü, araştırmacılar, halkbilimin diğer alanlarında gerçekleştirdikleri araştırmalarda da, aynı yaklaşımlardan yararlanmaktadırlar. Halkbilimcilerin gelenekler konusuna farklı açılardan bakmaları, yalnız sınıflandırma çeşitleri üzerine değil, aynı zamanda, onların gelenekleri değerlendirme ve geleneklerin ortaya çıkması, yaşaması konusuna getirdikleri açıklamalar üzerinde de etkisini göstermektedir. Söz gelimi, Herbert ve Elke Schwedt⁽¹⁸⁾ gelenek araştırmalarında adet ve gele-

neklerin en son görünümünü incelemektedirler⁽¹⁹⁾. Schwedt'ler gelenekleri "yaşam ilişkilerinin göstergeleri" olarak kabul etmekte, adet ve geleneklerde görülen değişimleri, sosyal yaşam ilişkileri içinde incelemekte ve onları toplumsal yaşamdaki "düzenlilikler" olarak değerlendirmektedirler. Onlara göre, adet ve gelenekler toplumsal dengeyi sağlayan öğelerdir. Gelenekler anlamlı, belirli işlevleri ve yapıları olan kültürel öğeler olarak ele alınmaktadır. Schwedt aynı zamanda geleneklerin tarihselliği konusuna değinmekte ve onların geçmişle olan bağlantılarını vurgulamaktadır. Schwedt'e göre, adet ve gelenekler, onları aktaran kişi ve gruplara bağlıdır.

Hans Trümpy⁽²⁰⁾ de gelenek araştırmaları çerçevesinde sözlü gelenekleri incelemiştir. Trümpy'nin bu alana getirdiği yenilik, davranışları belirli ortamlara göre sınıflandırmasıdır⁽²¹⁾. Trümpy davranışları;

- Günlük yaşamın kişisel bölümü ve evdeki davranışlar,
- Günlük yaşamda kişisel alanın dışındaki davranışlar,
- Törenselleştirilmiş davranışlar

olarak üç gruba ayırmıştır.

Trümpy birinci gruba örnek olarak, yasaların yasaklamasına karşın, gençlerin evde, fiziki olarak cezalandırılmasını-çocukların dövülmesini- göstermektedir. İkinci davranış grubunda geçerli olmayan birçok "norm" özel yaşamda geçerliliğini korumaktadır. İkinci gruptaki normlar çoğu kez bireylerin istemedikleri halde, uymak zorunda oldukları normlardır. Bunun en göze çarpan örneği ise "giyim"dır. Trümpy'e göre, halkbilimini en çok ilgilendiren grup üçüncü gruptur. Bu gruba giren davranışlar, örneğin tören günlerinde sinemaların film göstermemesi, bazı yollarda trafiğin durdurulması yo-

Alman halkbilimcileri, geçmişte yapılan çalışmaları, her zaman anmakla birlikte, kendi hocalarının çalışmaları bilmeseydi, onları eleştirmekten geri kalmamaktadırlar.

luyla yasal olarak da korunur⁽²²⁾. Bu törenlerde özellikle geleneksel giysiler sergilenir, her türlü süslemeler (ağaçların süslenmesi, yumurtaların boyanması gibi) yapılır. Trümpy, doğum, evlenme ve ölüm törenlerini de üçüncü gruba almaktadır. Ona göre, bu törenlerin evde ya da genele açık olarak gerçekleştirilmiş olması önemli değildir.

Gelenek araştırmalarında farklı anlayışlar

Herbert ve Elke Schwedt yukarıda anılan yapıtların⁽²³⁾ giriş bölümünde Almanca konuşulan yörelerde gelenek araştırmalarında yaygın olan anlayış tarzlarını özetlemiştir. Eski geleneklerin günümüze aktarılabilen "görünümleri"nin betimlenmesine dayalı araştırmaların geçmişi yüz yıl öncesine uzanmaktadır⁽²⁴⁾. Bu anlayış, halk adetlerinin gelenek ve göreneklerin zaman içinde aşındığı, kaybolduğu fikrine dayanmaktadır. Oysa günümüzde Alman halkbilimi çalışmaları, kültürel değerlerin geçmişle bağlarını da göz önüne alarak, onların günlük yaşamdaki görünümüne, fonksiyonlarına yönelmiştir⁽²⁵⁾. Gelenek araştırmalarında fark edilen başka bir anlayış ise, dikkatin yalnız alışılmışın dışında olan davranışlar üzerinde toplanmasıdır⁽²⁶⁾. Burada, incelenen davranışlar, gözlemciye değişik, farklı görünen, onun daha önce karşılaşmadığı, ya da diğer topluluklarda izlemediği davranışlardır. Başka bir anlayış ise, gelenekleri, sosyal davranışlar içindeki düzenlilikler olarak algılamakta ve sosyal yaşamdaki düzenlilikleri araştırarak, geleneklere ulaşmayı amaçlamaktadır. Bu anlayış, halkbilimcilerden çok, alana sonradan girmiş

sosyologların ilgi gösterdiği tarzıdır⁽²⁷⁾.

Richard Weiss'in da benimsediği, sınıflandırma konusunda sözünü ettiğimiz "fonksiyonalist" anlayış, geleneklerin günlük yaşamdaki işlevlerini araştırmaktadır. Weber-Kellermann'ın öncülük ettiği, geleneklerin sosyal içerikler ön plana çıkararak anlayış ise, onların sosyal yaşamdaki rollerini belirlemeyi amaçlamaktadır.

Halkbilimde "Münih Okulu" olarak bilinen, Hans Moser ve Karl Sigismus Kramer'in öncülük ettiği, amacı, "halkkültürünün kesin tarihini yazmak"⁽²⁸⁾ olan bilimsel arşiv malzemelerine dayalı olarak son 500 yılda, sınırları çok keskin çizgilerle belirlenmiş bir alanda halk kültürü öğelerindeki değişiklikleri araştırıp ortaya koymakla ilgilidir⁽²⁹⁾.

Sıraladığımız anlayış tarzları genel olarak, gelenekleri;

- tarihsel,
- sosyal,
- fonksiyonel ve
- yapısal boyutlarıyla ilgili anlayışlar olarak gruplara ayırmaktadır.

SONUÇ

Bununla birlikte belirtmek gerekir ki, Alman halkbiliminde yaklaşımlar ve yöntemlerle, bilim dalının konuzaman- alan sınırları konusunda tartışmalar sürmektedir. Tartışmaların boyutu konusunda bir fikir edinmek için, makalemizin konusu olan gelenek kavramının tanımıyla ilgili görüşlere kısaca göz atmak yeterlidir. Söz gelimi, Richard Weiss, geleneğin tam tanımını verdiği halde, Schwedt bu konuda yalnızca tanım için gerekli gördüğü kriterleri

ıklamakla yetinmektedir. Mar-
ten Scharfe ise, 1991 yılında bası-
n kitabının giriş bölümünde kav-
ramın boyutlarını tartışmaktadır⁽³⁰⁾.
"temkinli" davranışlar, henüz
geleneğin tanımı alanında anlayış
rliğinin sağlanmadığını kanıtla-
maktadır. Bir konunun tartışılması,
aşka deyişle, var olanla yetinme-
yip mükemmeli arama çabaları, el-
ette bilimde ilerlemeyi sağlayan
temel ögedir. Belki de bu yüzden,
lman halkbilimcileri, geçmişte
yapılan çalışmaları, hemen her
aman anmakla birlikte, kendi
nocalarının çalışmaları bile ol-
a, onları eleştirmekten geri kal-
mamaktadırlar.

Köklü bir geçmişe sahip olan
Alman halkbiliminde konu ve ince-
leme alanıyla ilgili tartışmaları baş-
ka bir yazımızda ele alacağız. □

NOTLAR

- (1) Bkz. Walter Hirschberg (Haz.), **Neuse Wörterbuch Der Wölkerkunde**, Berlin 188. s. 31
- (2) Bkz. Josef Dünninger, H. Schopf, **Bräuche und Feste im Franksichen Jahreslauf**, Kulumbach 1971: Bu yapıtta yazarlar elde ettikleri kaynaklara dayana-
k sözü edilen yörede XVIII. yüzyıla ka-
dar uygulanan gelenekleri incelemiştir;
Bkz. Helge Gerndt, **Kultur als Forschungs-
feld, über volkskundliches Den-
ken und Arbeiten**, Münhen 1986. s. 21.
- (3) Absolutismus: mutlakiyet; Helge
Gerndt, bu dönemin yalnız güncel ve ulu-
sal bilincin artırdığı merakla değil, fakat
ulusal kesim insanının gereksinmesi yü-
zünden ortaya çıktığını ileri sürmektedir:
(a.g.e., s. 21.
- (4) Jakob Grimm (1785-1963), Alman ar-
kolojisi, dilbilimi ve filolojisinin kurucusu.
Kardeşi Wilhelm Grimm ile birlikte halk-
kültürü ile ilgili çalışmalar yapmıştır. En ta-
nımlı yapıtları **Kinder- und Haus-
märchen**, 1812-1815, adlı kitaptır. Yapı-
tın üçüncü cildi 1922 yılında basılmıştır ve
ciltlerdeki masallarla ilgili açıklamaları
içermektedir. Grimm kardeşlerin halkköl-
leyle ilgili son büyük çalışmaları **Deuts-
ches Sagen**, 1816-1818, adlı iki ciltlik ya-
pıdır. Jakob Grimm daha sonra Alman fi-
lisine yönelmiştir. Bkz. **Brockhaus En-
zyklopädie** C. 9, Mannheim 1989.
- (5) Wilhelm Mannhardt (1831-1880)
1864-1865 yılları arasında Almanya ve
diğer Avrupa ülkelerindeki adetlerle ilgili
gi toplamak amacıyla anket hazırlayıp
uygulamaya çalıştı. Amacı, elde ettiği

*Bir ülke ya da bilimsel "okul"da herhangi bir konuya nasıl
yaklaşıldığını kolayca anlamının yollarından biri de, söz
konusu ülke ya da "okul"da, incelenen konunun nasıl sınıflara
ayrıldığına, konu maddelerinin hangi kriterlere göre hangi
kategoriler altında toplandığına bakmaktır.*

yanıtlardan "tarım költü" ile ilgili mitolojik
çalışmalarda yararlanmaktadır. Gönderdiği
anketlerden yalnız 2500 tanesine yanıt ver-
rildi, bunların büyük kısmı İkinci Dünya Sa-
vaşından sonra elde edildi. Bu yüzden
bazı halkbilimciler, Mannhardt'ın elde ettiği
sonuçların güvenilirliği konusunu tartış-
maktadırlar (R. Weiss v.d.) Çünkü, savaş
esirlerine de anket uygulanmış, onlardan
elde edilen yanıtlar da diğerlerine katılmış-
tır. Bkz. Arnold Niederer, "Volkskundliche
Forschungsrichtungen in den deutschspra-
chigen Ländern", **Deutsche Volkskunde
Französische Ethnologie**, Haz. Isac Chi-
va, Utz Jeggler, Frankfurt/Main, 1987, (s.
44-67), s. 52-53.

- (6) Paul Sartori, **Sitte und Brauch**, 3. cilt,
Leipzig, 1910-1940.
- (7) Richard Weiss (1907-1962) İsviçreli
halkbilimci. 1945 yılında İsviçre'nin ilk halk-
bilim profesörü olarak Zürih Üniversite-
si'nde görev aldı. Özellikle "kültürel alan"
konusunda ve bölgesel halkkültürü çalış-
malarıyla tanınmaktadır. En önemli yapıtları
arasında, Alp dağlarındaki yaşamı ince-
lediği yapıtlarıyla birlikte, **Volkskunde
der Schweiz**, 1946. ve Geiger'le birlikte
gerçekleştirdiği **Atlas der schweizerisch
Volkskunde**, 1950 ve sonrası gibi çalış-
maları da var.
- (8) Richard Weiss, **Volkskunde der
Schweiz**, Zürich, 1946.
- (9) a.g.e., s. 162.
- (10) a.g.e., s. 163.
- (11) a.g.e., s. 162-163.
- (12) Ingeborg Weber-Kellermann (doğ.tar.
1918) Dr. phil., 1984 yılına kadar Marburg
Üniversitesi Avrupa Etnolojisi ve Kültür
Araştırmaları Enstitüsü'nde profesör olarak
çalışmıştır.
- (13) Ingeborg Weber-Kellermann, **Brauch
und seine Rolle im Verhaltenscode so-
zialer Gruppen, Eine Bibliographie
deutschsprachiger Titel zwischen 1945-
1970**, Marburg 1973.
- (14) a.g.e., 2.11
- (15) Ingeborg Weber-Kellermann, **Sauere
Wochen Frohe Feste**. Regensburg 1968.
- (16) Friedrich Sieber, Dr. phil. Berlin Bilim-
ler Akademisi Halkbilim Enstitüsü'nün eski
öğretim üyesi.
- (17) Frieder Sieber, "Aspekte der Brauch-
forschung", **Wissenschaftliche Annalen**
5, (1956), s. 497-503.
- (18) Herbert Schwedt (doğ.tar. 1934) Dr.
phil., Elke Schwedt (doğ.tar. 1939) Dr.
phil. Mainz Üniversitesi'nin halkbilim pro-
fesörleri.

- (19) Herbert Schwedt, Elke Schwedt,
Schwäbische Bräuche, Stuttgart, 1984
- (20) Hans Trümpy (doğ.tar. 1917) Dr. phil.
Basel Üniversitesi'nde halkbilim profesörü.
- (21) Hans Trümpy, "Sphären des Verlah-
tens, Eine Grammatik der Bräuche",
Brauchforschung, Haz. Martin Scharfe,
Darmstadt 1991. (s. 216-224), s. 217-218.
- (22) Geleneklerin yasal olarak nasıl korun-
duğu, özellikle Almanya'da kolayca izlene-
bilir. Dini temele dayanan törenlerin karna-
val yürüyüşleri, ya da kutsal yerlerin ziya-
ret edilmesi sırasında, törenin gerçekleşt-
ği yerlerdeki ana caddelerde bile trafik dur-
durulur. Törenin en güzel şekilde gerçek-
leşmesi için her türlü önlem alınır.
- (23) Bkz. dipnot (19).
- (24) a.g.e., s. 9.
- (25) Bkz. Ina Maria Greverus, **Kultur und
Alltagswelt, Eine Einführung in Fragen
der Kulturanthropologie**, Frankfurt am
Main 1987; özellikle bkz. "Der Rückzug in
die Vergangenheit und der Verlust des an-
thropologischen Erkenntnisziels". s. 27-29.;
hatta Helge Gerndt bu konuda şöyle de-
mektedir: "Haklı nedenlerle iddia edilebilir
ki, her bilimsel çalışma yalnız şimdiki za-
mana (günümüze) hizmet ettiğinde ve
günün problemlerini çözmeğe çalıştığında
anlamlandır". Bkz. Gerndt, **Kultur als For-
schungsfeld**. s. 23.
- (26) Schwedt ve Schwedt, **Schwäbische
Bräuche**, s. 9.
- (27) Bkz. George Caspar Homans, **Theo-
rie der Sozialen Gruppe**, Köln-Opladen
1969; Schwedt, a.g.e., s. 10.
- (28) "Exakt Historische Methode"; geniş
bilgi için bkz. Karl-S. Kramer, "Zur Erfors-
chung der historischen Volkskultur", **Rhe-
nisches Jahrbuch für Volkskunde**, 19,
1968, s. 7-41.
- (29) Karl-S Kramer, a.g.e. s. 7 v.d.; Hans
Moser, "Gedanken zur heutigen Volkun-
de. Ihre Situation, ihre Problematik, ihre
Aufgaben", **Bayerisches Jahrbuch für
Volkskunde**, 1954, s. 208-234.; Münih o-
kulunun tarihsel bakış açısının ve yaklaşı-
mının Türk halkbilimi için yararlı olacağı
kanısındayız. Özellikle, son 500 yılda Ana-
dolu halkkültüründe meydana gelen de-
ğişikliklerin ortaya çıkarılması, gelecek halk-
bilim araştırmalarına ışık tutacaktır. Bu ne-
denle, "Başbakanlık Arşivi" gibi eşsiz bir
kaynağa sahip olan Türk halkbilimcilerinin
bilim dünyasına çok şeyler verebileceğine
inanmaktayız.
- (30) Martin Scharfe, **Brauchforschung**,
S.1 - 26.